

POSLOUCHÁM

FILMOVÁ ANALÝZA

Autorem lekce je:
Carlos Natálio
Os Filhos de Lumière
(Portugalsko)

Z krátkého úvodního textu pochopíme, že se jedná o dokument založený na skutečných telefonátech na linku bezpečí.

Jak film začíná, o čem je

Je slyšet zvonění telefonu.

Vidíme, že zvoní žlutý telefon obklopený několika zvířátky a hračkami, které nás v prostředí studia vrací do dětství.

Někdo telefon zvedne.

Vstoupíme do světa dětí, které žádají o pomoc. Tato linka bezpečí spojuje čtyři osobní příběhy.

Postavy, co o nich víme

Jedná se o čtyři vybrané postavy, které nejsou fyzicky rozpoznatelné (jen občas uvidíme ruce nebo tělo zezadu). U každé z nich se dozvíme něco o jejich problémech, pocitech nebo přáních. Tón hlasu a způsob, jakým jednotlivé děti mluví, jsou velmi důležité, díky nim vycítíme autenticitu toho, jak každé z nich žije uzavřené ve svém vnitřním světě. Vnější svět je v celém filmu v podstatě nepřítomný.

Pohled, názor

Všechny čtyři příběhy se vzájemně protínají v jakémsi dialogu vytvořeném režisérkou. Každý z nich však odráží naprosto odlišný subjektivní názor a pohled na svět těchto dětí, které vyhledají pomoc u linky bezpečí. Obrazy, které ilustrují vyprávěné příběhy, však vybrala režisérka, a jsou tedy její interpretací, která nám umožňuje reflektovat to, co nám ukazuje.

Tajné místo, hlas

Umístění každého příběhu je dáno tónem a expresivitou hlasu dítěte (skutečné hlasy) a tajným prostorem, do něhož nás přenáší. Právě hlas nám umožňuje vstoupit do soukromí těchto dětí, které dokáží sdělit, co cítí, jen prostřednictvím této linky bezpečí.

Zvuk versus obraz

Zvuk hraje v tomto filmu zásadní roli, a právě on vyvolává obrazy, které jej doprovázejí. Obrazy a zvuky nejsou synchronní. Zvuk je motorem vyprávění a je jeho hlavní filmovou matérií, což u filmů nebývá příliš zvykem.

Obrazy, které rozhovory doprovázejí, buď ilustrují to, co se vypráví (v případě dívky, která má kočku jako citovou oporu), nebo jsou do jisté míry volně smyšlené (v případě uprchlíka, který ze svého okna vidí jen spoře osvětlenou tmu, stále tentýž záběr), což posiluje pocit osamění postavy, její nevalné vyhlídky v neznámém světě a strach.

Ticho a rytmus

Odmlky a pauzy dodávají tomuto filmu – vystavěnému na telefonních hovorech – rytmus, který zdůrazňuje dilemata, strachy, tajná přání a neudržitelnou osamělost, jež zažívají děti a na něž se tyto příběhy soustředí.

(Nepříjemné ticho jedné z postav, než se jí podaří promluvit, nebo pláč jedné z dívek, která říká, že nechce žít s matkou, a přitom její největší přání je s ní žít.)

Střih

Způsob, jakým příběhy vedou dialog (vztahují se k sobě) v neustálém procesu konfrontace a přibližování, kde jdou hlasy jeden za druhým a mísí se, je někdy matoucí, což posiluje představu nestability ale také společenství.

Na konci se zdá, že postavy dokázaly trošku překonat svou úzkost („Děkuju za popovídání a omlouvám se, že jsem byl zpočátku tak zlý...“) a režisérka uzavírá svůj film sekvencí obrazů, které odkazují na přátelství, sdílení a setkávání s druhými jakožto možnost, jak překonat svou osamělost.